

Informacja

z wykonanego zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej

zrealizowanego na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 19/2016, znak: ŻWeoz/ek-8628- 42/16(2054), z dnia 03 czerwca 2016 r. wydanej na podstawie § 2 ust. 1 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170 z późn. zm.).

1. INFORMACJE OGÓLNE

Tytuł zadania: "Analiza bioróżnorodności hodowlanych królików popielniańskich białych na podstawie cech fenotypowych i użytkowych, na przykładzie populacji nie większej niż 350 sztuk tych królików"
Lp. 2 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170 z późn. zm.)
Okres realizacji: 2016 r.

W Polsce jedyną zachowaną rodzimą rasą królików jest rasa popielniańska biała (zdj. 1). Stąd też celowym wydaje się utrzymanie jej, nie tylko ze względu na ogromny trud wielu naukowców i hodowców włożony w jej wytworzenie, ale również ze względu na wysoką płodność i plenność tych królików oraz bardzo dobre cechy adaptacyjne do mniej korzystnych warunków środowiskowych.

Zdjęcie 1. Samica popielniańska biała

W 2016 roku przeprowadzono badania w ośmiu stadach królików rasy popielniańskiej białej, mające na celu zgromadzenie danych o ich cechach użytkowych i reprodukcyjnych oraz ich bioróżnorodności z uwzględnieniem czynników środowiskowych. Stada były zlokalizowane w województwach: małopolskim (2), mazowieckim (2), podkarpackim (1), podlaskim (1), śląskim (1) i wielkopolskim (1) i różniły się między sobą:

- ✓ wielkością stada podstawowego - od 11 do 202 samic,
- ✓ systemem utrzymania - budynki inwentarskie dogrzewane (3), budynki inwentarskie nieogrzewane (3), klatki wolnostojące na wolnym powietrzu (2),
- ✓ systemem żywienia - pełnoporcjowa mieszanka granulowana (3), pasze gospodarskie (zielonka, siano, marchew, mieszanki zbożowe, śruty, pieczywo) (2), mieszane: pełnoporcjowa mieszanka granulowana + pasze gospodarskie (3).

Zwierzęta utrzymywane były w różnego typu klatkach takich jak: kojce ściółkowe, kojce betonowe wkopane do $\frac{1}{2}$ wysokości w ziemię, klatki z siatki metalowej jednopoziomowe, klatki z siatki metalowej dwupoziomowe, klatki z prętów metalowych rusztowe oraz w klatkach drewnianych ściółkowych, jedno, dwu i trzykondygnacyjne, zadaszonych.

Średnia ocena pokroju samic przeprowadzona w poszczególnych stadach w miesiącach od marca do kwietnia 2016 roku mieściła się w granicach od 92,4 do 95,7 punktów. Średni wiek samic w dniu wykotu wahał się od 16,7 do 30,4 miesięcy życia, długość ciąży była zbliżona i wynosiła średnio 30,8 dni. Różnice pomiędzy badanymi stadami dotyczyły: ilości miotów od jednej samicy w roku, ilości królicząt urodzonych i odchowanych oraz procentu padnięć. Najwyższą ilość miotów (2,0) w roku uzyskano w stadzie utrzymywanym w betonowych kojcach wkopanych w ziemię, przy żywieniu paszami gospodarskimi. Najwięcej urodzonych (13,9) i odchowanych królicząt (10,9) od jednej samicy, stwierdzono w stadzie utrzymywanym w dogrzewanych budynkach inwentarskich i żywionym pełnoporcjową mieszanką granulowaną. Najmniej upadków (0,0 %) stwierdzono w stadzie utrzymywanym w klatkach wolnostojących na powietrzu i żywionym paszami gospodarskimi, w pozostałych stadach upadki sięgały od 13,9 do 40,9%. Wyniki rozrodu samic w przeliczeniu na 1 miot wskazują na wysoką plenność tej rasy. W jednym z badanych stad ilość żywo urodzonych królicząt przekroczyła 8 sztuk, a w dwóch 7. Średnia ilość odsadzonych sztuk wahała się od 3,6 do 6,8.

Średnia ilość urodzonych samic i samców w roku (3,6 i 3,6) w badanych stadach była wyrównana. Masa ciała młodych królicząt w 35 dniu życia kształtowała się w granicach od 540 do 655 g, w 90 dniu od 2232 do 2769 g, a w 120 dniu od 2148 do 2517 g. Średnia ocena pokroju młodzieży wyniosła 94,4 pkt.

Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki oceny licencyjnej młodzieży dalsza praca hodowlana powinna dotyczyć zwiększenia masy ciała, która była zbyt niska w 6 badanych stadach, poprawy budowy w tym głównie umięśnienia tułowia, a w typie rasowym zmniejszenia długości uszu. Konieczna jest również poprawa jakości okrywy włosowej, która u wielu zwierząt nie była odpowiednio gęsta i sprężysta

Uzyskane w 2016 roku wyniki badań, prowadzonych w ośmiu stadach królików popielniańskich białych wskazują, że rasa ta jest dobrze przystosowana zarówno do chowu w klatkach na wolnym powietrzu (chów przydomowy), a więc do mniej korzystnych warunków środowiskowych, jak i w pomieszczeniach zamkniętych (produkcja towarowa). Samice tej rasy wydają liczne mioty, są dobrymi matkami, stąd przy odpowiednich warunkach utrzymania i żywienia mogą odchować wysoki procent królicząt. Zwierzęta te przy żywieniu zbilansowanymi dawkami pokarmowymi cechuje wysokie tempo wzrostu powyżej 30 g/dzień.

Uzyskane wyniki wskazują, że możliwa jest dalsza poprawa zarówno cech fenotypowych jak i reprodukcyjnych. Hodowcy powinni dążyć do zwiększenia masy ciała w określonych dniach życia, poprawy umięśnienia tułowia, poprawa gęstości i sprężystości okrywy włosowej i zmniejszenia jej zażółceń. Koniecznym będzie zwracanie większej uwagi na to, aby osobniki, które pozostają do dalszej hodowli posiadały jak najwięcej cech zbliżonych do ideału. Króliki, u których wystąpią wady niedopuszczalne powinny być eliminowane z dalszej hodowli. Koniecznym również wydaje się obniżenie wieku pierwszego krycia samic.

Konieczne jest, zatem kontynuowanie badań w tych stadach, aby sprawdzić czy założone cele zostały zrealizowane.